

ŽENEVSKA KONVENCIJA
ZA
IZBOLJŠANJE
POLOŽAJA RANJENCEV IN BOLNIKOV
V OBOROŽENIH SILAH NA BOJIŠČU
Z DNE 12. AVGUSTA 1949

Podpisani pooblašчени predstavniki vlad, zastopanih na diplomatski konferenci, ki je potekala v Ženevi od 21. aprila do 12. avgusta 1949, so se z namenom spremeniti Ženevsko konvencijo o pomoči ranjencem in bolnikom v vojskah na bojišču z dne 27. julija 1929 dogovorili:

I. POGLAVJE

SPLOŠNE DOLOČBE

1. ČLEN

Visoke pogodbenice se zavezujejo, da bodo spoštovale to konvencijo in zagotavljale, da se upošteva v vseh okoliščinah.

2. ČLEN

Poleg določb, ki se izvajajo že v miru, se ta konvencija uporablja v vsaki napovedani vojni ali vsakem drugem oboroženem spopadu, ki bi se lahko začel med dvema visokima pogodbenicama ali več visokimi pogodbenicami, tudi če katera od njih vojnega stanja ne prizna.

Konvencija se uporablja tudi v vseh primerih delne ali popolne okupacije ozemlja visoke pogodbenice, tudi če proti okupaciji ni oboroženega odpora.

Tudi če ena od sil v spopadu ni pogodbenica te konvencije, ta v medsebojnih odnosih še naprej zavezuje sile, ki so njene pogodbenice. Poleg tega jih konvencija zavezuje v razmerju do te sile, če ta njene določbe sprejema in uporablja.

3. ČLEN

V oboroženem spopadu, ki ni mednarodni in se začne na ozemlju ene od visokih pogodbenic, vsako stran v spopadu zavezujejo najmanj te določbe:

1. Z osebami, ki pri sovražnostih ne sodelujejo dejavno, vključno s pripadniki oboroženih sil, ki so odložili orožje, in tistimi, ki ne morejo sodelovati v boju zaradi bolezni, ran, pridržanja ali drugega vzroka, se vedno ravna človeško, brez razlikovanja glede na raso, barvo, vero ali prepričanje, spol, rojstvo, premoženjsko stanje ali kakršno koli drugo podobno merilo.

V zvezi z navedenimi osebami so in ostajajo vedno in povsod prepovedana ta dejanja:

- a) napad na življenje in telo, še posebej umori vseh vrst, pohabljenje, okrutno ravnanje in mučenje;
- b) jemanje talcev;
- c) napad na osebno dostojanstvo, še posebej zaničevalno in poniževalno ravnanje;
- d) izrekanje kazni in izvajanje usmrtitev brez predhodne sodbe pravilno ustanovljenega sodišča, ki zagotavlja vsa pravna jamstva, ki so pri civiliziranih narodih priznana kot nujna.

2. Ranjence in bolnike je treba zbrati in oskrbeti.

Nepristranska humanitarna organizacija, kot je Mednarodni odbor Rdečega križa, lahko stranem v

spopadu ponudi svojo pomoč.

Strani v spopadu si poleg tega s posebnimi sporazumi prizadevajo v celoti ali delno uveljaviti tudi druge določbe te konvencije.

Uporaba predhodnih določb ne vpliva na pravni položaj strani v spopadu.

4. ČLEN

Nevtralne sile določbe te konvencije smiselno uporabljajo za ranjence in bolnike ter zdravstveno in versko osebje oboroženih sil strani v spopadu, ki so sprejeti na njihovo ozemlje ali tam internirani, in tudi za najdene mrtve.

5. ČLEN

Za zaščitene osebe, ki padejo v roke sovražniku, se ta konvencija uporablja vse do njihove dokončne repatriacije.

6. ČLEN

Visoke pogodbenice poleg sporazumov, ki jih izrecno določajo 10., 15., 23., 28., 31., 36., 37. in 52. člen, lahko sklenejo še druge posebne sporazume o vseh zadevah, ki jih je treba po njihovi presoji posebej urediti. Noben posebni sporazum ne sme neugodno vplivati na položaj ranjencev in bolnikov, zdravstvenega ali verskega osebja, kot ga določa ta konvencija, niti omejevati pravic, ki jim jih priznava.

Ranjenci in bolniki ter zdravstveno in versko osebje uživajo ugodnosti po teh sporazumih, dokler se konvencija zanje uporablja, razen če navedeni ali poznejši sporazumi izrecno ne določajo nasprotno ali če ena ali druga stran v spopadu ne sprejme ugodnejših ukrepov v zvezi z njimi.

7. ČLEN

Ranjenci in bolniki ter zdravstveno in versko osebje se nikakor ne morejo niti delno niti v celoti odpovedati pravicam, ki jim jih zagotavljajo ta konvencija in morebitni posebni sporazumi iz prejšnjega člena.

8. ČLEN

Ta konvencija se uporablja v sodelovanju s silami zaščitnicami, katerih naloga je zavarovati interese strani v spopadu, in pod nadzorom teh sil. Za ta namen lahko sile zaščitnice poleg svojega diplomatskega ali konzularnega osebja iz vrst lastnih državljanov ali državljanov drugih nevtralnih sil imenujejo delegate. Odobri jih sila, s katero bodo opravljali svoje naloge.

Strani v spopadu kar najbolj omogočajo delo predstavnikov ali delegatov sil zaščitnic.

Predstavniki ali delegati sil zaščitnic nikakor ne smejo preseči svojih pooblastil po tej konvenciji. Zlasti upoštevajo nujne varnostne potrebe države, v kateri opravljajo svoje naloge. Izjemoma in začasno se njihovo delovanje omeji le, če je to potrebno zaradi neizogibne vojaške nujnosti.

9. ČLEN

Določbe te konvencije niso ovira za humanitarno delovanje Mednarodnega odbora Rdečega križa

ali katere koli druge nepristranske humanitarne organizacije, ki ga odobrijo strani v spopadu, da se zaščitijo ranjenci in bolniki, zdravstveno in versko osebje ter se jim pomaga.

10. ČLEN

Visoke pogodbenice se lahko kadar koli dogovorijo, da za opravljanje nalog, za katere so po tej konvenciji zavezane sile zaščitnice, zadolžijo organizacijo, ki zagotavlja nepristranskost in učinkovitost.

Če ranjenci in bolniki ter zdravstveno in versko osebje iz kakršnega koli razloga ne uživajo pomoči sile zaščitnice ali druge organizacije iz prejšnjega odstavka ali jo prenehajo uživati, sila, ki jih pridržuje, zaprosi nevtralno državo ali tako organizacijo, da prevzame naloge, ki jih po tej konvenciji opravlja sila zaščitnica, ki jo imenujejo strani v spopadu.

Če zaščite teh oseb ni mogoče ustrezno zagotoviti, sila, ki jih pridržuje, ob upoštevanju določb tega člena zaprosi humanitarno organizacijo, kot je Mednarodni odbor Rdečega križa, ali sprejme njeno ponudbo, da prevzame humanitarne naloge, ki jih opravljajo sile zaščitnice po tej konvenciji.

Vsaka nevtralna sila ali organizacija, ki jo povabi ta sila ali ki se ponudi za ta namen, mora delovati z vso odgovornostjo do strani v spopadu, od katere so odvisne osebe, ki jih ščiti ta konvencija, in predložiti zadostna zagotovila, da je sposobna prevzeti določene naloge in jih opravljati nepristransko.

Navedenih določb ni mogoče razveljaviti s posebnimi sporazumi med silami, od katerih se ena, pa čeprav le začasno, zaradi vojaških dogodkov, zlasti delne ali popolne okupacije svojega ozemlja, ne more svobodno pogajati z drugo silo ali njenimi zaveznici.

Kadar koli se v tej konvenciji omenja sila zaščitnica, se ta izraz nanaša tudi na organizacije, ki jo v smislu tega člena nadomeščajo.

11. ČLEN

Sile zaščitnice za rešitev nesoglasij ponudijo dobre usluge, kadar presodijo, da je to v korist zaščitnih oseb, zlasti kadar se strani v spopadu ne morejo sporazumeti o uporabi ali razlagi določb te konvencije.

Za ta namen lahko vsaka sila zaščitnica na povabilo ene strani v spopadu ali na lastno pobudo predlaga stranem v spopadu sestanek njihovih predstavnikov, zlasti oblasti, odgovornih za ranjence in bolnike ter zdravstveno in versko osebje, če je le mogoče na ustrezno izbranem nevtralnem ozemlju. Strani v spopadu morajo upoštevati v zvezi s tem dane predloge. Sile zaščitnice po potrebi lahko predlagajo stranem v spopadu v odobritev osebo, ki pripada nevtralni sili ali jo pooblasti Mednarodni odbor Rdečega križa, in je povabljena, da sodeluje na sestanku.

II. POGLAVJE

RANJENCI IN BOLNIKI

12. ČLEN

Pripadnike oboroženih sil in druge osebe iz naslednjega člena, ki so ranjeni ali bolni, je treba vedno spoštovati in zaščititi.

Stran v spopadu, pod katere oblastjo so, z njimi ravna človeško in jih oskrbuje brez kakršnega koli razlikovanja glede na spol, raso, narodno pripadnost, vero, politično prepričanje ali kakršno koli drugo podobno merilo. Vsak napad na njihovo življenje in telo ali nasilje nad njimi je strogo prepovedano; zlasti jih je prepovedano ubijati, iztrebljati, mučiti ali na njih opravljati biološke poskuse; ne smeta se

jim namerno odklanjati zdravniška pomoč in oskrba niti se ne smejo izpostavljati nevarnostim okužb ali nalezljivih bolezni.

Prednostno obravnavo upravičujejo le nujni medicinski razlogi.

Z ženskami je treba ravnati z vsem spoštovanjem do njihovega spola.

Stran v spopadu, ki je svoje ranjence ali bolnike prisiljena prepustiti sovražniku, pusti z njimi, kolikor je to mogoče zaradi vojaških razlogov, del svojega zdravstvenega osebja in materiala za pomoč pri njihovi oskrbi.

13. ČLEN

Ta konvencija se uporablja za te skupine ranjencev in bolnikov:

1. pripadnike oboroženih sil ene od strani v spopadu in pripadnike milic ali prostovoljnih enot, ki so del teh oboroženih sil;
2. pripadnike drugih milic in drugih prostovoljnih enot, vključno s pripadniki organiziranih odporiških gibanj, ki pripadajo strani v spopadu in delujejo znotraj ali zunaj lastnega ozemlja, tudi če je to ozemlje okupirano, če take milice ali prostovoljne enote, vključno s takimi organiziranimi odporiški gibanji, izpolnjujejo te pogoje:
  - a) poveljuje jim oseba, odgovorna za svoje podrejene;
  - b) imajo določen od daleč opazen razpoznavni znak;
  - c) odkrito nosijo orožje;
  - d) pri vodenju svojih operacij spoštujejo vojno pravo in običaje vojne;
3. pripadnike rednih oboroženih sil, ki se opredelijo za vlado ali oblast, ki je sila, ki jih pridržuje, ne priznava;
4. osebe, ki spremljajo oborožene sile in niso njihovi pripadniki, kot so civilni člani posadk vojaških zrakoplovov, vojni dopisniki, oskrbovalci, člani delovnih enot ali služb, odgovornih za podporo vojski, če jih odobrijo oborožene sile, ki jih spremljajo;
5. člane posadk trgovske mornarice, vključno s poveljniki, krmarji in pripravniki, ter posadk civilnega letalstva strani v spopadu, ki po drugih določbah mednarodnega prava ne uživajo ugodnejše obravnave;
6. prebivalstvo neokupiranega ozemlja, ki ob približevanju sovražnika spontano prime za orožje, da bi se prodirajočim silam uprlo, in ni imelo časa, da bi se organiziralo v redne oborožene enote, če odkrito nosi orožje ter spoštuje vojno pravo in običaje vojne.

14. ČLEN

Ob upoštevanju določb 12. člena so ranjenci in bolniki vojskujoče se strani, ki padejo v roke sovražniku, vojni ujetniki in se zanje uporabljajo določbe mednarodnega prava o vojnih ujetnikih.

15. ČLEN

Strani v spopadu vedno, zlasti pa po spopadu, brez odlašanja ukrenejo vse potrebno, da poiščejo in zberejo ranjence in bolnike, jih zaščitijo pred plenjenjem in grdim ravnanjem ter jim zagotovijo ustrezno oskrbo, poiščejo mrtve in preprečijo ropanje trupel.

Kadar koli okoliščine to dopuščajo, se sklene premirje ali dogovor o prekinitvi ognja ali se sklenejo krajevni dogovori o evakuaciji, izmenjavi in prevozu ranjencev, ki so ostali na bojišču.

Prav tako strani v spopadu lahko sklenejo krajevne dogovore o evakuaciji ranjencev in bolnikov z obleganega ali obkoljenega območja ali njihovi izmenjavi ter o prehodu zdravstvenega in verskega osebja in opreme na poti na to območje.

16. ČLEN

Strani v spopadu o vsaki ranjeni, bolni ali mrtvi osebi nasprotne strani, ki pade v njihove roke, čim prej zabeležijo vse podatke, ki bi lahko pomagali pri njeni identifikaciji.

Če je le mogoče, naj ti podatki vključujejo:

- a) označbo sile, ki ji ta oseba pripada;
- b) ime vojske, vojaško enoto, osebno ali službeno številko;
- c) priimek;
- d) ime ali imena;
- e) datum rojstva;
- f) katere koli druge podatke iz identifikacijske izkaznice ali z razpoznavne značke;
- g) datum in kraj zajetja ali smrti;
- h) podatke o ranah, bolezni ali vzroku smrti.

Ti podatki se čim prej pošljejo informacijskemu uradu, opisanemu v 122. členu Ženevske konvencije o ravnanju z vojnimi ujetniki z dne 12. avgusta 1949, ki jih prek sile zaščitnice in osrednje agencije za vojne ujetnike pošlje sili, ki ji te osebe pripadajo.

Strani v spopadu pripravijo potrdila o smrti ali pravilno overjene sezname mrtvih in jih prek istega urada pošljejo druga drugi. Prav tako zberejo in si prek istega urada pošljejo eno polovico dvojne razpoznavne značke, oporoko ali druge dokumente, pomembne za bližnje sorodnike, denar in na splošno vse predmete, ki imajo stvarno ali čustveno vrednost, najdene pri mrtvem. Ti predmeti se skupaj z neidentificiranimi predmeti pošljejo v zapečatenem paketu, ki sta mu priložena izjava z vsemi podatki, potrebnimi za identifikacijo umrlih lastnikov, in popoln seznam vsebine paketa.

17. ČLEN

Strani v spopadu zagotovijo, da se pred pokopom ali upepelitvijo mrtvih, ki se opravi posamično, kolikor okoliščine to dopuščajo, opravi skrben, če je le mogoče zdravniški pregled trupel zaradi potrditve smrti, ugotovitve identitete in možnosti priprave poročila. Druga polovica dvojne razpoznavne značke ali celotna razpoznavna značka, če je enojna, ostane s truplom.

Trupla se ne upepelijo, razen če to je potrebno zaradi nujnih higienskih razlogov ali razlogov na podlagi veroizpovedi umrlih. Pri upepelitvi se okoliščine in razlogi za upepelitev podrobno navedejo v potrdilu o smrti ali na overjenem seznamu mrtvih.

Strani v spopadu poleg tega zagotovijo, da so mrtvi dostojno pokopani, če je le mogoče v skladu

z obredom veroizpovedi, ki so ji pripadali, da se njihovi grobovi spoštujejo in so, če je le mogoče, razvrščeni po narodni pripadnosti umrlih, ustrezno vzdrževani in označeni tako, da jih je vedno mogoče najti. Za ta namen strani v spopadu ob začetku sovražnosti vzpostavijo uradno službo za popis grobov, da se omogočijo poznejši izkopi ter zagotovita identifikacija trupel ne glede na mesto grobov in morebitni prenos posmrtnih ostankov v domovino. Te določbe veljajo tudi za pepel umrlih, ki ga hrani služba za popis grobov, dokler ji država umrlih ne sporoči, kaj naj stori z njim.

Takoj ko okoliščine to dopuščajo, najpozneje pa ob koncu sovražnosti te službe prek informacijskega urada iz drugega odstavka 16. člena izmenjajo sezname s podatki o točnem mestu in označitvi grobov ter podatke o mrtvih, ki so tam pokopani.

18. ČLEN

Vojaške oblasti prebivalstvo lahko pozovejo k dobroti, in sicer da prostovoljno po njihovih navodilih zbira in oskrbuje ranjence in bolnike, ter osebam, ki se na poziv odzovejo, zagotovijo potrebno zaščito in ugodnosti. Če nasprotna stran prevzame nadzor nad območjem ali ga znova prevzame, tem osebam zagotovi enako zaščito in enake ugodnosti.

Vojaške oblasti prebivalstvu in društvom za pomoč tudi na napadenih ali okupiranih območjih dovolijo, da na lastno pobudo zbirajo ranjence in bolnike ter jih oskrbijo ne glede na njihovo narodno pripadnost. Civilno prebivalstvo te ranjence in bolnike spoštuje, zlasti pa se mora vzdržati vsakega nasilja nad njimi.

Nihče ne sme biti nadlegovan ali obsojen, ker je negoval ranjence ali bolnike.

Določbe tega člena okupacijske sile ne odvezujejo obveznosti, da ranjencem in bolnikom zagotovi nego in duhovno oskrbo.

III. POGLAVJE

ZDRAVSTVENE ENOTE IN USTANOVE

19. ČLEN

Zdravstvenih ustanov in mobilnih enot zdravstvene službe nikakor ni dovoljeno napadati, ampak jih strani v spopadu vedno spoštujejo in zaščitijo. Če padejo v roke nasprotni strani, njihovo osebje lahko nadaljuje svoje delo, dokler sila, ki ga je zajela, sama ne zagotovi potrebne oskrbe ranjencev in bolnikov v teh ustanovah in enotah.

Odgovorne oblasti zagotovijo, da se navedene zdravstvene ustanove in enote, kolikor je le mogoče, razporedijo tako, da napadi na vojaške cilje ne ogrozijo njihove varnosti.

20. ČLEN

Bolnišničnih ladij, ki so upravičene do zaščite po Ženevski konvenciji za izboljšanje položaja ranjencev, bolnikov in brodolomcev v oboroženih silah na morju z dne 12. avgusta 1949, s kopnega ni dovoljeno napadati.

21. ČLEN

Zaščita, do katere so upravičene zdravstvene ustanove in mobilne enote zdravstvene službe, ne preneha, razen če se poleg tega, da opravljajo humanitarne naloge, uporabljajo tudi za sovražniku škodljiva dejanja. Zaščita v vseh ustreznih primerih lahko preneha šele po tem, ko ni bilo upoštevano

dano opozorilo, v katerem je določen razumen časovni rok.

22. ČLEN

Zaščita, ki jo zdravstveni enoti ali ustanovi zagotavlja 19. člen, velja tudi v teh okoliščinah:

1. osebje enote ali ustanove je oboroženo in orožje uporablja za lastno obrambo ali obrambo ranjencev in bolnikov v njegovi oskrbi;
2. zaradi pomanjkanja oboroženega osebja enoto ali ustanovo ščiti vojaška enota, straža ali oboroženo spremstvo;
3. v enoti ali ustanovi sta najdena lahko orožje in strelivo, ki sta bila odvzeta ranjencem in bolnikom ter še nista bila predana pristojni službi;
4. v enoti ali ustanovi sta osebje in material veterinarske službe, ki nista njen sestavni del;
5. humanitarno delovanje zdravstvenih enot in ustanov ali njihovega osebja je razširjeno tudi na oskrbo ranjenega in bolnega civilnega prebivalstva.

23. ČLEN

Visoke pogodbenice lahko že v miru, strani v spopadu pa po začetku sovražnosti na svojem ozemlju in po potrebi na okupiranih območjih ustanovijo bolnišnična območja in kraje, organizirane tako, da pred učinki vojne zaščitijo ranjence in bolnike, ter določijo osebje, ki je zadolženo za organizacijo in upravljanje teh območij in krajev ter oskrbo tam nastanjenih oseb.

Ob začetku ali med trajanjem sovražnosti te strani lahko sklenejo sporazume o vzajemnem priznavanju tako ustanovljenih bolnišničnih območij in krajev. Za ta namen lahko uporabijo določbe iz osnutka sporazuma, priloženega tej konvenciji, s takimi spremembami, kot se jim zdijo potrebne.

Sile zaščitnice in Mednarodni odbor Rdečega križa lahko ponudijo svoje dobre usluge, da pomagajo pri ustanovitvi in priznanju teh bolnišničnih območij in krajev.

IV. POGLAVJE

OSEBJE

24. ČLEN

Zdravstveno osebje, določeno izključno za iskanje ali zbiranje, prenos, prevoz ali oskrbo ranjencev ali bolnikov ali preprečevanje bolezni, osebje, določeno izključno za upravljanje zdravstvenih enot in ustanov, ter versko osebje, dodeljeno oboroženim silam, je treba vedno spoštovati in zaščititi.

25. ČLEN

Prav tako je treba spoštovati in zavarovati pripadnike oboroženih sil, ki so za primer potrebe posebej usposobljeni za bolničarje ali pomožne prenašalce nosil, pri iskanju ali zbiranju, prenosu, prevozu ali oskrbi ranjencev in bolnikov, če pri opravljanju teh nalog pridejo v stik s sovražnikom ali

mu padejo v roke.

26. ČLEN

Osebjem nacionalnih društev Rdečega križa in drugih prostovoljnih društev za pomoč, ki so ga njihove vlade pravilno priznale in pooblastile za opravljanje enakih nalog, kot jih opravlja osebje iz 24. člena, je z njim izenačeno, če za osebje takih društev veljajo vojaški zakoni in drugi vojaški predpisi.

Vsaka visoka pogodbenica uradno obvesti drugo visoko pogodbenico o imenih pooblaščenih društev, ki pod njeno odgovornostjo pomagajo redni zdravstveni službi njenih oboroženih sil, in to že v miru, ob začetku sovražnosti ali med njimi, vsekakor pa pred njihovo dejansko vključitvijo.

27. ČLEN

Priznано društvo nevtralne države lahko s svojim zdravstvenim osebjem in enotami pomaga strani v spopadu samo s predhodnim soglasjem svoje vlade in po odobritvi te strani v spopadu. To osebje in te enote so pod nadzorom te strani v spopadu.

Nevtralna vlada o svojem soglasju uradno obvesti nasprotnika države, ki tako pomoč sprejme. Stran v spopadu, ki sprejme pomoč, mora o njej uradno obvestiti nasprotno stran, še preden jo začne prejemati.

Ta pomoč nikakor ne pomeni vmešavanja v spopad.

Članom osebja iz prvega odstavka se priskrbijo ustrezne identifikacijske izkaznice iz 40. člena, še preden zapustijo nevtralno državo, ki ji pripadajo.

28. ČLEN

Osebje iz 24. in 26. člena, ki pade v roke nasprotni strani, se zadrži le, če je to potrebno zaradi zdravstvenega stanja, duhovnih potreb in števila vojnih ujetnikov.

Tako zadržano osebje se ne šteje za vojne ujetnike. Ne glede na to je upravičeno vsaj do ugodnosti po vseh določbah Ženevske konvencije o ravnanju z vojnimi ujetniki z dne 12. avgusta 1949. V okviru vojaških zakonov in drugih vojaških predpisov sile, ki ga je pridržala, in pod nadzorom njene pristojne službe v skladu s svojo poklicno etiko še naprej opravlja svoje zdravstvene in duhovne naloge za vojne ujetnike, zlasti za pripadnike oboroženih sil, ki jim samo pripada. Poleg tega pri opravljanju zdravstvenih ali duhovnih nalog uživa te ugodnosti:

- a) upravičeno je do rednih obiskov vojnih ujetnikov v delovnih enotah ali bolnišnicah zunaj taborišča. Sila, ki ga pridržuje, mu da na voljo potrebna prevozna sredstva;
- b) v vsakem taborišču je vojaški zdravnik z najvišjim činom odgovoren za strokovno delovanje zadržanega zdravstvenega osebja pred vojaškim vodstvom taborišča. Za ta namen se strani v spopadu že ob začetku sovražnosti sporazumejo o primerljivosti činov svojega zdravstvenega osebja, vključno z osebjem društev iz 26. člena. Ta vojaški zdravnik in versko osebje imata glede vseh vprašanj, ki izhajajo iz njunih nalog, neposreden dostop do vojaških in zdravstvenih oblasti taborišča, ki jima zagotovijo ugodnosti, potrebne za dopisovanje v zvezi s temi vprašanji;
- c) čeprav za zadržano osebje v taborišču velja notranja taboriščna disciplina, se od njega ne sme zahtevati opravljanje nobenega dela, ki ne spada k njegovim zdravstvenim ali verskim nalogam.

Med sovražnostmi se strani v spopadu dogovorijo o morebitni izpustitvi zadržanega osebja in

določijo postopek izpustitve.

Nobena od predhodnih določb ne odvezuje sile, ki pridržuje to osebje, njenih obveznosti glede zdravstvene in duhovne oskrbe vojnih ujetnikov.

29. ČLEN

Člani osebja iz 25. člena, ki padejo v roke sovražniku, so vojni ujetniki, po potrebi pa lahko opravljajo zdravstvene naloge.

30. ČLEN

Kadar zadrževanje osebja na podlagi 28. člena ni nujno, se to osebje vrne strani v spopadu, ki ji pripada, takoj ko je pot za vrnitev odprta in vojaške potrebe to dopuščajo.

To osebje se do svoje vrnitve ne šteje za vojne ujetnike. Ne glede na to je upravičeno vsaj do ugodnosti po vseh določbah Ženevske konvencije o ravnanju z vojnimi ujetniki z dne 12. avgusta 1949.

Po ukazih nasprotne strani še naprej opravlja svoje naloge in se, če je le mogoče, zadolži za oskrbo ranjencev in bolnikov strani v spopadu, ki ji pripada.

Ob odhodu vzame s seboj svoje stvari, osebne predmete, dragocenosti in instrumente.

31. ČLEN

Izbor osebja za vrnitev po 30. členu se opravi ne glede na raso, vero ali politično prepričanje, če je le mogoče, pa se upoštevata časovni vrstni red njegovega zajetja in njegovo zdravstveno stanje.

Strani v spopadu lahko že ob začetku sovražnosti s posebnim sporazumom določijo odstotek osebja, ki ga bodo zadržale, glede na število ujetnikov in razporeditev tega osebja po taboriščih.

32. ČLEN

Osebe iz 27. člena, ki padejo v roke nasprotni strani, se ne smejo pridržati.

Če ni dogovorjeno drugače, se jim dovoli vrnitev v domovino, ali če to ni mogoče, na ozemlje strani v spopadu, ki so ji služile, takoj ko je pot za njihovo vrnitev odprta in je to mogoče zaradi vojaških razlogov.

Do vrnitve še naprej opravljajo svoje delo po navodilih nasprotne strani; če je mogoče, se zadolžijo za oskrbo ranjencev in bolnikov strani v spopadu, ki so ji služile.

Ob odhodu vzamejo s seboj svoje stvari, osebne predmete, dragocenosti, instrumente, orožje, in če je mogoče, svoja prevozna sredstva.

Dokler je to osebje pod oblastjo strani v spopadu, mu te zagotavljajo enako hrano, nastanitev, prejemke in plačo kot ustreznemu osebju svojih oboroženih sil. Hrana mora biti vedno ustrezna glede količine, kakovosti in raznovrstnosti, da to osebje ohranja normalno zdravstveno stanje.

V. POGLAVJE

ZGRADBE IN MATERIAL

33. ČLEN

Material mobilnih zdravstvenih enot oboroženih sil, ki padejo v roke sovražniku, se nameni za oskrbo ranjencev in bolnikov.

Za zgradbe, material in skladišča zdravstvenih ustanov oboroženih sil še naprej velja vojno pravo ter se ne smejo uporabljati za druge namene, dokler so potrebni za oskrbo ranjencev in bolnikov. Poveljniki sil na bojišču jih kljub temu lahko uporabijo zaradi vojaške nujnosti, če prej poskrbijo za ranjence in bolnike, ki se zdravijo v njih.

Material in skladišča iz tega člena se ne smejo namerno uničevati.

34. ČLEN

Nepremično in premično premoženje društev za pomoč, ki jim ta konvencija priznava ugodnosti, se šteje za zasebno lastnino.

Z vojnim pravom in običaji vojne priznana pravica vojskujočih se strani do zasega se izvaja le, če je to neizogibno potrebno ter po tem, ko je bila zagotovljena oskrba ranjencev in bolnikov.

VI. POGLAVJE

ZDRAVSTVENI PREVOZI

35. ČLEN

Prevozi ranjencev in bolnikov ali medicinske opreme se spoštujejo in zaščitijo enako kot mobilne zdravstvene enote.

Če taki prevozi ali vozila padejo v roke nasprotni strani zanje velja vojno pravo, pod pogojem, da stran v spopadu, ki jih zajame, vedno zagotovi oskrbo ranjencev in bolnikov v njih.

Za civilno osebje in vsa zasežena prevozna sredstva veljajo splošna pravila mednarodnega prava.

36. ČLEN

Zdravstveni zrakoplovi, torej zrakoplovi, ki se uporabljajo izključno za evakuacijo ranjencev in bolnikov ter za prevoz zdravstvenega osebja in opreme, se ne napadajo, ampak jim vojskujoče se strani pustijo, da letijo na višini, v času in po rutah, o katerih se vojskujoče se strani posebej dogovorijo.

Zrakoplovi so spodaj, zgoraj in na stranskih površinah jasno označeni z razpoznavnim znakom, določenim v 38. členu, skupaj z barvami države. Označeni so s kakršnimi koli drugimi znaki ali sredstvi za razpoznavanje, o katerih se vojskujoče se strani lahko dogovorijo ob začetku ali med trajanjem sovražnosti.

Če ni dogovorjeno drugače, so preleti čez sovražnikovo ozemlje ali ozemlje, ki ga je sovražnik okupiral, prepovedani.

Zdravstveni zrakoplovi upoštevajo vsak ukaz za pristanek. Po takem pristanku ter morebitnem pregledu zrakoplova in tistih, ki so v njem, zrakoplov lahko nadaljuje polet.

Ob neprostoVOLjnem pristanku na sovražnikovem ozemlju ali ozemlju, ki ga je sovražnik okupiral, so ranjenci in bolniki ter člani posadke zrakoplova vojni ujetniki. Z zdravstvenim osebjem se ravna v skladu s 24. členom in nadaljnjimi členi.

37. ČLEN

Ob upoštevanju določb drugega odstavka zdravstveni zrakoplovi strani v spopadu lahko preletijo ozemlje nevtrálnih sil in v nujnih primerih tam pristanejo ali ga uporabijo za vmesni pristanek. Nevtralne sile predhodno obvestijo o svojem preletu čez njihovo ozemlje in upoštevajo vsak ukaz za pristanek na kopnem ali vodi. Pred napadi so zaščiteni samo, kadar letijo po rutah, na višini in v času, o katerih se te strani v spopadu in nevtralna sila posebej dogovorijo.

Nevtralne sile zdravstvenim zrakoplovom lahko postavijo pogoje ali določijo omejitve za prelet ali pristanek na svojem ozemlju. Taki morebitni pogoji ali omejitve se uporabljajo enako za vse strani v spopadu.

Razen če se nevtralna sila in strani v spopadu ne dogovorijo drugače, ranjence in bolnike, ki so z dovoljenjem lokalnih oblasti izkrcani iz zdravstvenega zrakoplova na nevtralnem ozemlju, nevtralna sila pridrži, kadar to zahteva mednarodno pravo, da ne bi mogli več sodelovati v vojnih operacijah. Stroške njihove nastanitve in interniranja krije sila, ki ji pripadajo.

VII. POGLAVJE

RAZPOZNAVNI ZNAK

38. ČLEN

Heraldični znak rdeči križ na beli podlagi, oblikovan z zamenjavo barv konfederacije, je kot priznanje Švici ohranjen za znamenje in razpoznavni znak zdravstvene službe oboroženih sil.

Za države, ki namesto rdečega križa kot znak že uporabljajo rdeči polmesec ali rdečega leva in sonce na beli podlagi, se s to konvencijo priznava tudi ta znak.

39. ČLEN

Znak se pod nadzorom pristojne vojaške oblasti namesti na zastave, rokavne trakove in vso opremo, ki se uporablja v zdravstveni službi.

40. ČLEN

Osebjé iz 24., 26. in 27. člena na levi roki nosi voodoodporen rokavni trak z razpoznavnim znakom, ki ga je izdala in z žigom opremila vojaška oblast.

To osebjé ima poleg razpoznavne značke iz 16. člena tudi posebno identifikacijsko izkaznico z razpoznavnim znakom. Ta izkaznica je voodoodporna in take velikosti, da jo je mogoče nositi v žepu. Je v državnem jeziku, vsebuje najmanj priimek in imena, datum rojstva, čin in službeno številko imetnika ter navedbo, v kakšni vlogi je upravičen do zaščite po tej konvenciji.

Na izkaznici sta fotografija imetnika in njegov podpis ali prstni odtis ali oboje. Opremljena je s suhim žigom vojaške oblasti.

Identifikacijska izkaznica je enotna v posamezni oboroženi sili in kolikor je mogoče podobne oblike v oboroženih silah visokih pogodbenic. Strani v spopadu se lahko zgledujejo po obrazcu, ki je kot vzorec priložen tej konvenciji. Ob začetku sovražnosti se medsebojno obvestijo o vzorcu, ki ga uporabljajo. Identifikacijske izkaznice so, če je le mogoče, izdane v najmanj dveh izvodih, od katerih enega hrani država izvora.

Navedenemu osebjú se nikakor ne smejo odvzeti njegove označbe, identifikacijske izkaznice niti pravica, da nosi rokavni trak. Ob izgubi je upravičeno do dvojnika izkaznic in nadomestnih označb.

41. ČLEN

Osebjem iz 25. člena nosi bel rokavni trak, ki ima na sredini pomanjšan razpoznavni znak, toda samo med opravljanjem zdravstvenih nalog; rokavni trak izda in z žigom opremi vojaška oblast.

V vojaških identifikacijskih dokumentih, ki jih ima to osebe, so navedbe o njegovem posebnem usposabljanju, njegovih začasnih nalogah in dovoljenju za nošenje rokavnega traku.

42. ČLEN

Razpoznavna zastava iz te konvencije se izobesi samo na zdravstvenih enotah in ustanovah, ki se spoštujejo po tej konvenciji, in le s soglasjem vojaških oblasti.

Na mobilnih enotah in ustanovah je lahko izobešena skupaj z državno zastavo strani v spopadu, ki ji pripada enota ali ustanova.

Zdravstvene enote, ki padejo v roke sovražniku, kljub temu ne izobesijo druge zastave kot tisto iz te konvencije.

Kolikor je to mogoče zaradi vojaških razlogov, strani v spopadu sprejmejo potrebne ukrepe, da so razpoznavni znaki, ki označujejo zdravstvene enote in ustanove, dobro vidni sovražnim kopenskim, zračnim in pomorskim silam, da se preprečijo morebitna sovražna dejanja.

43. ČLEN

Zdravstvene enote nevtralnih držav, ki so pooblašene, da pod pogoji iz 27. člena ponudijo svoje storitve eni od vojskujočih se strani, poleg zastave iz te konvencije izobesijo tudi državno zastavo vojskujoče se strani, kadar ta izkoristi možnost iz 42. člena.

Če pristojne vojaške oblasti ne ukažejo drugače, lahko izobesijo svojo državno zastavo ob vsaki priložnosti, celo če padejo v roke nasprotni strani.

44. ČLEN

Razen primerov, navedenih v naslednjih odstavkih tega člena, znaka rdečega križa na beli podlagi in besed "Rdeči križ" ali "Ženevski križ" ni dovoljeno uporabljati niti v miru niti v vojni, razen za označevanje ali zaščito zdravstvenih enot in ustanov, osebja in materiala, ki jih ščitijo ta konvencija ter druge konvencije, ki urejajo podobne zadeve. To velja tudi za znake iz drugega odstavka 38. člena za države, ki jih uporabljajo. Nacionalna društva Rdečega križa in druga društva iz 26. člena imajo pravico uporabljati razpoznavni znak, ki jim zagotavlja zaščito po konvenciji, le v okviru tega odstavka.

Poleg tega lahko nacionalna društva Rdečega križa (Rdečega polmeseca, Rdečega leva in sonca) v skladu s svojo notranjo zakonodajo v miru uporabljajo ime in znak Rdečega križa za svoje druge dejavnosti, ki so v skladu z načeli, sprejetimi na mednarodnih konferencah Rdečega križa. Če se te dejavnosti opravljajo v vojni, se znak uporabi tako, da se ne more šteti, da zagotavlja zaščito po konvenciji; znak mora biti razmeroma majhen in ne sme biti nameščen na rokavnih trakovih ali strehah zgradb.

Mednarodne organizacije Rdečega križa in njihovo pravilno pooblašeno osebe smejo vedno uporabljati znak rdeči križ na beli podlagi.

Znak iz konvencije se kot izredni ukrep v skladu z notranjo zakonodajo in izrecnim dovoljenjem enega od nacionalnih društev Rdečega križa (Rdečega polmeseca, Rdečega leva in sonca) lahko uporablja v miru za označevanje reševalnih vozil in postaj prve pomoči, namenjenih izključno za brezplačno zdravljenje ranjencev ali bolnikov.

VIII. POGLAVJE

IZVAJANJE KONVENCIJE

45. ČLEN

Vsaka stran v spopadu prek svojih poveljujočih zagotovi podrobno izvajanje prejšnjih členov in uredi ukrepanje v nepredvidenih primerih v skladu s splošnimi načeli te konvencije.

46. ČLEN

Povračilni ukrepi zoper ranjence, bolnike, osebje, zgradbe ali opremo, ki jih ščiti konvencija, so prepovedani.

47. ČLEN

Visoke pogodbenice se zavezujejo, da bodo v svojih državah v miru in vojni čim bolj širile poznavanje besedila te konvencije, zlasti da jo bodo vključile v programe vojaškega, in če je le mogoče tudi civilnega usposabljanja, tako da se z njenimi načeli lahko seznanijo vse prebivalstvo, zlasti pa oborožene sile v spopadu ter zdravstveno in versko osebje.

48. ČLEN

Visoke pogodbenice si prek Švicarskega zveznega sveta, med sovražnostmi pa prek sil zaščitnic izmenjajo uradne prevode te konvencije ter zakone in druge predpise, ki jih lahko sprejmejo za zagotavljanje njene uporabe.

IX. POGLAVJE

KAZNOVANJE ZLOSTORAB IN KRŠITEV

49. ČLEN

Visoke pogodbenice se zavezujejo, da bodo sprejele zakonodajo, potrebno za zagotovitev učinkovitih kazenskih sankcij za osebe, ki storijo ali ukažejo storiti katero koli od hudih kršitev te konvencije, opredeljenih v naslednjem členu.

Vsaka visoka pogodbenica mora poiskati osebe, ki so domnevno storile ali ukazale storiti tako hudo kršitev, in jih privedi pred svoje sodišče ne glede na njihovo državljanstvo. Če se ji zdi ustreznejše, jih lahko v skladu z določbami svoje zakonodaje izroči v sojenje drugi visoki pogodbenici, če ta zadostno izkaže utemeljene obtožbe proti njim.

Vsaka visoka pogodbenica sprejme potrebne ukrepe za preprečevanje vseh dejanj, ki so v nasprotju z določbami te konvencije in niso hude kršitve, opredeljene v naslednjem členu.

Obdolžencem se vedno zagotovijo pravna jamstva glede sodnega postopka in obrambe, ki niso manj ugodna od tistih iz 105. člena in nadaljnjih členov Ženevske konvencije o ravnanju z vojnimi ujetniki z dne 12. avgusta 1949.

50. ČLEN

Huda kršitev iz prejšnjega člena je katero koli od teh dejanj, če je storjeno zoper osebe ali premoženje, ki jih ščiti konvencija: naklepno pobijanje, mučenje ali nečloveško ravnanje, vključno z biološkimi poskusi, naklepno povzročanje velikega trpljenja ali hudih telesnih poškodb ali okvar zdravja ter obsežno uničevanje in prilaščanje premoženja, ki ju vojaška nujnost ne upravičuje ter sta storjena protipravno in samovoljno.

51. ČLEN

Nobeni visoki pogodbenici ni dovoljeno, da sebe ali drugo visoko pogodbenico odveže odgovornosti v zvezi s kršitvami iz prejšnjega člena, ki jo ima sama ali druga visoka pogodbenica.

52. ČLEN

Na zahtevo ene od strani v spopadu se ob vsaki domnevni kršitvi konvencije uvede preiskava na način, o katerem se dogovorijo zainteresirane strani.

Če se dogovor o postopku preiskave ne doseže, se strani sporazumejo o izbiri razsodnika, ki določi nadaljnji postopek.

Ko se ugotovi kršitev, jo strani v spopadu zatrejo in čim prej kaznujejo.

53. ČLEN

Vsem posameznikom, društvom, javnim ali zasebnim podjetjem ali družbam, razen tistim, ki jim to dovoljuje ta konvencija, je vedno prepovedana uporaba znaka ali poimenovanja "Rdeči križ" ali "Ženevski križ" pa tudi vsakega znaka ali poimenovanja, ki ga posnema, ne glede na namen uporabe in datum njegovega sprejetja.

Zaradi priznanja Švici z uporabo zamenjanih barv konfederacije in možne zamenjave švicarskega grba z razpoznavnim znakom iz konvencije je zasebnikom, društvom ali podjetjem vedno prepovedana uporaba grba Švicarske konfederacije ali znakov, ki ga posnemajo, kot blagovnih ali trgovskih znamk ali delov teh znamk ali za namen, nasproten trgovski poštenosti, oziroma v okoliščinah, ki lahko prizadenejo švicarski narodni ponos.

Visoke pogodbenice, ki niso bile pogodbenice ženevske konvencije z dne 27. julija 1929, lahko dotakratnim uporabnikom znakov, poimenovanj, znamenj ali označb iz prvega odstavka določijo rok, ki ni daljši od treh let po začetku veljavnosti te konvencije, do katerega jih morajo prenehati uporabljati, če taka uporaba v vojni ne vzbuja vtisa, da zagotavlja zaščito po konvenciji.

Prepoved iz prvega odstavka tega člena velja tudi za znake in označbe, navedene v drugem odstavku 38. člena, vendar ne vpliva na pravice, pridobljene s predhodno uporabo.

54. ČLEN

Če njihova zakonodaja še ni ustrezna, visoke pogodbenice sprejmejo potrebne ukrepe za trajno preprečevanje in kaznovanje zlorab iz 53. člena.

KONČNE DOLOČBE

55. ČLEN

Ta konvencija je sestavljena v angleškem in francoskem jeziku. Besedili sta enako verodostojni. Švicarski zvezni svet zagotovi uradna prevoda konvencije v ruski in španski jezik.

56. ČLEN

Danes sprejeta konvencija je na voljo za podpis do 12. februarja 1950 za sile, ki so imele predstavnike na konferenci, ki se je začela v Ženevi 21. aprila 1949, pa tudi za sile, ki na tej konferenci niso imele predstavnikov, so pa pogodbenice ženevskih konvencij o pomoči ranjencem in bolnikom v vojskah na bojišču iz leta 1864, 1906 ali 1929.

57. ČLEN

Ta konvencija se čim prej ratificira, listine o ratifikaciji pa se deponirajo v Bernu.

O deponiranju vsake listine o ratifikaciji se sestavi zapisnik, overjeno kopijo zapisnika pa Švicarski zvezni svet pošlje vsem silam, v imenu katerih je bila konvencija podpisana ali ki so ga o svojem pristopu uradno obvestile.

58. ČLEN

Ta konvencija začne veljati šest mesecev po deponiranju najmanj dveh listin o ratifikaciji.

Zatem za vsako visoko pogodbenico začne veljati šest mesecev po deponiranju njene listine o ratifikaciji.

59. ČLEN

V odnosih med visokimi pogodbenicami ta konvencija nadomesti konvencije z dne 22. avgusta 1864, z dne 6. julija 1906 in z dne 27. julija 1929.

60. ČLEN

K tej konvenciji lahko po dnevu začetka veljavnosti pristopi vsaka sila, v imenu katere ni bila podpisana.

61. ČLEN

O pristopu se uradno pisno obvesti Švicarski zvezni svet, pristop pa začne učinkovati šest mesecev po dnevu prejema uradnega obvestila o pristopu.

Švicarski zvezni svet obvesti o pristopu vse sile, v imenu katerih je bila konvencija podpisana ali ki so ga o svojem pristopu uradno obvestile.

62. ČLEN

Ob nastopu razmer iz 2. in 3. člena imajo deponiranje listin o ratifikaciji, ki ga strani v spopadu opravijo pred začetkom sovražnosti ali okupacije ali po tem, in uradna obvestila o pristopu, ki jih pošljejo pred začetkom sovražnosti ali okupacije ali po tem, takojšnji učinek. Švicarski zvezni svet kar najhitreje pošlje obvestilo o ratifikacijah ali pristopih strani v spopadu.

63. ČLEN

Vsaka visoka pogodbenica lahko odpove to konvencijo.

Uradno pisno obvestilo o odpovedi se pošlje Švicarskemu zveznemu svetu, ki ga pošlje vladam vseh visokih pogodbenic.

Odpoved začne učinkovati leto dni po dnevu, ko je Švicarski zvezni svet o njej uradno obveščen. Odpoved, o kateri se pošlje uradno obvestilo v času, ko sila, ki jo je sporočila, sodeluje v spopadu, ne učinkuje, dokler ni sklenjen mir in niso končani postopki v zvezi z osvoboditvijo in repatriacijo oseb, ki jih ta konvencija ščiti.

Odpoved velja samo za silo, ki jo sporoči. Ne vpliva na obveznosti, ki še naprej zavezujejo strani v spopadu na podlagi načel mednarodnega prava, kot izhajajo iz običajev, ustaljenih med civiliziranimi narodi, zakonov človečnosti in zapovedi javne vesti.

64. ČLEN

Švicarski zvezni svet to konvencijo registrira pri sekretariatu Organizacije združenih narodov. Švicarski zvezni svet sekretariat Organizacije združenih narodov obvešča o vseh ratifikacijah, pristopih in odpovedih, ki jih prejme v zvezi s to konvencijo.

V POTRDITEV TEGA so podpisani, ki so predložili ustrezna pooblastila, podpisali to konvencijo.

SESTAVLJENO v Ženevi 12. avgusta 1949 v angleškem in francoskem jeziku. Izvirnik se hrani v arhivu Švicarske konfederacije. Švicarski zvezni svet pošlje overjeno kopijo konvencije vsaki državi podpisnici in vsaki državi, ki pristopi k njej.

PRILOGA I

Osnutek sporazuma o bolnišničnih območjih in krajih

1. ČLEN

Bolnišnična območja so namenjena samo osebam iz 23. člena Ženevske konvencije za izboljšanje položaja ranjencev in bolnikov v oboroženih silah na bojišču z dne 12. avgusta 1949 ter osebju, zadolženemu za organizacijo in upravljanje teh območij in krajev ter oskrbo tam nastanjenih oseb.

Kljub temu imajo osebe, ki stalno prebivajo na teh območjih, pravico ostati tam.

2. ČLEN

Osebe, ki v kakršni koli vlogi prebivajo na bolnišničnem območju, ne smejo niti znotraj niti zunaj njega opravljati del, neposredno povezanih z vojaškimi operacijami ali proizvodnjo vojaškega materiala.

3. ČLEN

Sila, ki ustanovi bolnišnično območje, sprejme vse potrebne ukrepe za prepoved dostopa vsem osebam, ki nimajo pravice do prebivanja na njem ali vstopa nanj.

4. ČLEN

Bolnišnična območja izpolnjujejo te pogoje:

- a) obsegajo le manjši del ozemlja, ki ga upravlja sila, ki jih je ustanovila;
- b) glede na možnosti nastanitve so redko poseljena;
- c) oddaljena so od vseh vojaških ciljev in na njih ni nobenih vojaških ali velikih industrijskih objektov ali upravnih ustanov;
- d) niso na območjih, ki bi zelo verjetno lahko postala pomembna za vodenje vojne.

5. ČLEN

Za bolnišnična območja veljajo te obveznosti:

- a) oskrbovalne poti in prevozna sredstva, ki so na njih, se ne uporabljajo za prevoz vojaškega osebja ali materiala, niti v tranzitu;
- b) nikakor se ne branijo z vojaškimi sredstvi.

6. ČLEN

Bolnišnična območja se označijo z rdečim križem (rdečim polmesecem, rdečim levom in soncem) na beli podlagi, nameščeni na zunanji meji območja in zgradbah. Ponoči so lahko podobno označena z ustrezno osvetlitvijo.

7. ČLEN

Sile že v miru ali na začetku sovražnosti pošljejo vsem visokim pogodbenicam seznam bolnišničnih območij, ustanovljenih na ozemljih pod njihovo oblastjo. Obvestijo jih tudi o vsakem novem območju, ustanovljenem med sovražnostmi.

Takoj ko nasprotna stran prejme navedeno obvestilo, je območje pravilno ustanovljeno.

Če nasprotna stran meni, da pogoji iz tega sporazuma niso izpolnjeni, lahko priznanje območja zavrne, pri čemer mora o tem nemudoma obvestiti stran, ki je za to območje pristojna, lahko pa svoje priznanje tega območja pogojuje z uvedbo nadzora iz 8. člena.

8. ČLEN

Vsaka sila, ki je priznala eno ali več bolnišničnih območij, ki jih je ustanovila nasprotna stran, ima pravico zahtevati, da posebna komisija ali več posebnih komisij preveri, ali območja izpolnjujejo pogoje in obveznosti iz tega sporazuma.

Zato imajo člani posebnih komisij vedno prost dostop do različnih območij in lahko tudi stalno prebivajo tam. Zagotovi se jim vse potrebno za opravljanje njihovih nalog v zvezi s takim nadzorom.

9. ČLEN

Če posebne komisije ugotovijo kakršna koli dejstva, za katera menijo, da so v nasprotju z določbami tega sporazuma, na to opozorijo silo, ki območje upravlja, in določijo petdnevni rok za odpravo nepravilnosti. O tem obvestijo silo, ki je območje priznala.

Če sila, ki območje upravlja, po izteku tega roka ne upošteva opozorila, lahko nasprotna stran izjavi, da je ta sporazum v zvezi s tem območjem ne zavezuje več.

10. ČLEN

Vsaka sila, ki vzpostavi eno ali več bolnišničnih območij in krajev, ter nasprotne strani, ki so bile o obstoju območij obveščene, imenujejo člane posebnih komisij iz 8. in 9. člena ali pa jih imenujejo nevtralne sile.

11. ČLEN

Bolnišnična območja se nikakor ne smejo napasti. Strani v spopadu jih vedno zaščitijo in spoštujejo.

12. ČLEN

Med okupacijo ozemlja se bolnišnična območja na tem ozemlju še naprej spoštujejo in uporabljajo kot taka.

Okupacijska sila lahko spremeni njihov namen pod pogojem, da sprejme vse ukrepe za zagotovitev varnosti oseb na njih.

13. ČLEN

Ta sporazum velja tudi za kraje, ki jih sile lahko uporabljajo za enake namene kot bolnišnična območja.

PRILOGA II

Sprednja stran

	(Prostor za ime države in vojaške oblasti, ki je to izkaznico izdala).	
<h2>IDENTIFIKACIJSKA IZKAZNICA</h2>		
za pripadnike zdravstvenega in verskega osebja v sestavi oboroženih sil		
Priimek		
Imena		
Datum rojstva		
Čin		
Vojaška identifikacijska številka		
Imetnika te identifikacijske izkaznice ščiti Ženevska konvencija za izboljšanje položaja ranjencev in bolnikov v oboroženih silah na bojišču z dne 12. avgusta 1949 v vlogi		
.....		
Datum izdaje	Številka izkaznice	
.....	.....	

Zadnja stran

<div>Fotografija imetnika</div> <div>Suhi žig Vojaške oblasti, ki je to izkaznico izdala</div>	Podpis imetnika ali prstni odtisi ali oboje						
<table border="1"><thead><tr><th>Višina</th><th>Oči</th><th>Lasje</th></tr></thead><tbody><tr><td>.....</td><td>.....</td><td>.....</td></tr></tbody></table>		Višina	Oči	Lasje	.....	.....	.....
Višina	Oči	Lasje					
.....	.....	.....					
Druga razpoznavna znamenja.....							
.....							
.....							
.....							
.....							